

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Abonamentul:

Pe un an **60** coroane. — Pe șase luni **30** coroane. — Pe trei luni **15** coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbătă

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoeală

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Convocarea congresului.

Nr. 227. M.

Circular mitropolitan

privitor la convocarea congresului ordinat pe 15/28 Decembrie 1919 și zilele următoare, și a congresului electoral pentru alegerea de arhiepiscop și mitropolit, continuativ pe 20 Decembrie 1919 (2 Ianuarie 1920).

In temeiul §-lui 151 din Statutul organic și amăsurat Concluzului luat în ședința plenară a Consistorului mitropolitan din 4/17 Noemvrie a. c. Nr. 227/919 M., convocăm și prin aceasta declarăm de convocat congresul național-bisericesc al provinciei noastre mitropolitane în sesiune ordinară, anume în biserică noastră catedrală din Sibiu, pe *Duminică în 15/28 Decembrie a. c.*, dimineața la 9 ore, în același zi după terminarea serviciului dumnezeesc, va urma numai decât deschiderea congresului ordinat, începându-și lucrările conform regulamentului afacerilor interne.

Toți deputații aleși pentru congresul ordinat, conform §§-lor 23—24 din regulamentul afacerilor interne, sunt datori să prezinta la deschiderea congresului cu credenționalele primite și a participa la lucrările acestuia. Cazurile grave de împedecare sunt să se justifica în scris.

In legătură și în continuitate cu congresul ordinat, amăsurat dispozițiilor cuprinse în §§-ii 155—156 din Statutul organic, convocăm și prin aceasta declarăm de convocat congresul electoral al provinciei noastre mitropolitane pentru alegerea de arhiepiscop și mitropolit, tot în biserică catedrală din Sibiu, pe *Vineri în 20 Decembrie* (2 Ianuarie 1920) a. c. st. v. la 9 ore dimineața.

Toți membrii congresului ordinat premergător, precum și membrii aleși din arhidieceză numai pentru congresul electoral, sunt poftiți conform §-lui 157 pct. 1 din Statutul organic, să se aduna prealabil în preseara congresului electoral, adică *Joi, în 19 Decembrie* (1 Ianuarie 1920) a. c. st. v. după prânz la 3 ore, în biserică catedrală, spre a îndeplini lucrările premergătoare congresului electoral.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului mitropolitan, ținută la 4/17 Noemvrie 1919.

Ioan I. Papp,
episcopul Aradului,
locuitor de mitropolit.

Lasar Triteanu,
secretar mitropolitan prov.

Nr. 9,257 Școl.

Notificare oficială.

La școală normală «Andrei Șaguna» a arhiecezei ortodoxe române din Transilvania examenele de calificare de cogență se vor ține la 19 Decembrie a. c. (1 Ianuarie 1920).

Aceasta se aduce la cunoștință publică spre orientarea celor interesați.

Sibiu, 28 Noemvrie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Miron Cristea.

Este actualul episcop ortodox român din dieceza Caransebeșului.

Bărbat în plenitudinea puterilor trupăști și susținători, chemat de dieceza Caransebeșului să-i conduce destinele, are un rol important în istoria bisericii noastre românești. Pentru cum va satisface așteptările bisericii va răspunde și înaintea oamenilor și înaintea lui Dumnezeu.

Este fiu de țăran. Din Toplița, unde a văzut lumina zilei. Primele învățături le-a avut dela maică-sa. Ea i-a înlesnit mâinile la ocinașe când era copil mic, ea l-a condus la biserică pe când era prunc, ea l-a învățat să cunoaște traiul fericit și patriarhal în viața familiară.

Ea a picurat în sufletul lui de copil primitor de învățătură, iubirea de Dumnezeu, iubirea de apărelui, iubirea de neam.

Ea i-a cultivat germanii tuturor virtuților creștinești și cetățenești, care au încolțit, au crescut și s-au dezvoltat până la gradul, în care le vedem azi.

Sub fragedă iubire de mamă să desvolta acest bărbat, azi podoabă neamului nostru.

După absolvarea gimnaziului la Bistrița la nemți și la Năsăud la români, intră ca cleric în seminarul nostru arhidiecezan, unde s-a distins ca tânăr silitor și iubitor de cultură.

Avea deosebită predilecție către cariera de dascăl, și a ajuns să fie dascăl al unui neam.

Nu voiu uita niciodată admirarea ce a arătat în vara anului 1890 la un examen de vară în comuna Roșia, văzând examenul splendid al învățătorului Ioan Olariu.

După absolvarea studiilor teologice a făcut studii filozofice și de estetică la universitatea din Budapest și Viena.

Reîntors acasă aflată aplicare în cancellaria consistorială ca secretar.

A fost secretar consistorial sub 2 mitropoliți.

A învățat multe și bune în ale administrației bisericești și dela mitropolitul Miron și dela Ioan Mețianu.

De tânăr glasul bisericii l-a chemat la conducerea episcopiei din Caransebeș, unde i s'a pus pe cap coroana de Episcop.

Aici i s'a deschis teren larg de lucru. Interesele bisericei și interesele neamului a aflat apărătorabil și priceput în tânărul episcop al Caransebeșului.

Văpaia tinereții a înălțit și inima lui. Viețea de toate zilele cu multele sale nevoi, viețea de toate zilele în statul ungur l-a învățat, să se înarmeze cu pavăza credinții pentru zile mai bune, și a speranței tot în zile mai bune.

Biserica și școala românească a fost ținta, spre care se îndreptau cu predilecție toate săgețile eșite din ministerul din Budapesta.

Săgețile se îndreptau spre Sibiu, unde se parau când cu diplomație, când cu bărbătie, când cu resignație creștinească, sau cum s'ar fi zis azi — «tractăm» și «semnăm».

Asemenea săgeți s'au îndreptat și spre Caransebeș încă cu mai mare intenție, având tânărul episcop o aureolă de naționalist.

Au venit zilele de urgență cu răsboiul. După intrarea României în răsboiu s'a descărcat întreagă urgia guvernului din Budapesta în contra bisericei și a școalei noastre.

A urmat internarea preoțimii, internarea intelectualilor noștri, ducerea noastră în robia Vavilonică dela Oradea mare, prigonirea graniței și în fruntea celor însemnați cu negru era tânărul episcop Miron.

A urmat nebunia ministrului unguresc cu zona culturală. Școale prin aer, ziduri chinezesti prin aer.

Pe când lumea întreagă ardea, contele Apponyi își netezia barba. Proverbul Românilui: Satul arde.....

Era în cumpăna existența noastră ca biserică, existența școalelor noastre.

Noi aici în Sibiu am voit să apărăm ce mai putem, să salvăm ce mai putem, până vom câștiga timp. Speram zile mai bune.

Ne-am pus pe tratative. Am tractat, dar n'am semnat.

După ce a trecut pericolul cu puterea ungurească — au venit oamenii la alte sentimente, la răsbunare.

A urmat calvarul trădătorilor. Prin calvarul acesta au trecut mulți, cari n'au avut alte păcate, decât acela de a fi fost în oficiu cu grea răspundere pe timpul urgiei din partea Ungurilor.

Scoalele din Banat erau scoale comunale. Imprejurarea aceasta a scutit pe episcopul de calvarul prin care am trecut noi.

Au urmat zilele de înălțare sufletească, de adunarea unirei la Alba-Iulia, și zilele de vecină glorie pentru deputația care a dus la București nunțiul de omagiu al conferenței dela Alba Iulia.

Episcopul Miron a avut parte însemnată în această misiune la București.

Azi episcopii români din Ardeal și părțile banatice sunt membri naturali ai Senatului român.

Ochii Românilor ortodoxi din părțile noastre sunt îndreptați spre tinărul episcop din Caransebeș, în mâna căruia doresc să dea cîrja metropoliei noastre.

Cu aceasta să apere interesele bisericii, și cu duh luminat să afle locul potrivit spre a așeza — spre a încadra — la loc potrivit scaunul mitropoliei noastre, reactivate la 1864 prin marele mitropolit Andrei.

Un trecut dureros, plin de învățături se încrucisează cu un viitor de aur, viitor de aur pentru biserică ortodoxă română.

Metropoliții noștri, episcopii noștri din timpurile cele mai vechi trec pe dinaintea ochilor noștri cu preoțimea noastră de care face amintire istoria.

Ioan de Cafa cu protopopii din Huniadora veacului al 14 și 15. Episcopii din era calvinilor din episcopia Vadului, mitropoliți din Alba Iulia, preoți martiri după unire, cari au putrezit prin temnитеle Vienei, preoții umiliți ai episcopului Moga toți ne fac mărturia, că diavolul s'a atins de ei, dară nu s'a atins de sufletul lor.

Viitorul ni se prezintă în aureolă cerescă.

În asemenea aureolă vom și dorim să vedem pe episcopul de azi Miron.

(bedeutungsvol) că o asemenea enuncație (Bekenntnis) s'a făcut din gura unui român. Programul lui culminează în enuncație de aderare la hotărârile din Alba-Iulia, în cari zace inima și sufletul poporului român, la a căror aducere (Aufstellung) a conlucrat și a căror punere în practică, realizare (wirklichkeit) va fi principala lui chemare (seine vornehmste Aufgabe). S'a declarat de admirator al culturii germane, pe care cu înșuflețire juvenilă a cultivat în tinereță, (deren begeisterter Jünger er war) și pe care o predică azi. A zugrăvit pe săsi ca pe un popor, care are tot dreptul la pământul patriei, căruia românamea (das Romänenland) ca dascălului său este dator cu multămită sfântă.

Conviețuirea săsilor și a românilor se bazează pe dreptate, înțelegere (Eintracht) și pretenie, proseliții și renegații trebuie eschiși, ei nu se pot bucura de preferire din partea puterii de stat (Bevorzugung der Staatssmachi). Sunt de fîrmă convingere, că un săs aici în România Mare, pentru că și iubește poporul, legea și limba maternă nu este de condamnat, ci este tare de stigmat (Hochzuschätzen ist).

Limba română naturală e limba statului, ea însă nu poate fi în sensul unguresc: o silnicie de limbă (Sprachenzwang).

E de sine înțeles, toate bisericile trebuie să aibă absolută libertate de dezvoltare, și este datorința statului de a sprijini fiecare biserică, căci ele au și misiune înaltă în interesul statului. În școală elementară să se propună numai în limba maternă, cine stăruie după oficiu în stat, va învăța el de sine limba română în școalele medii, și la universitate. Justiția și administrația să și păstreze incoruptibilitatea (Unbestechlichkeit) pentru aceea însă să fie plătită ca să poată trăi fără griji și să se dedice numai chemării lor.

ACESTE sunt locurile mai marcante din cîvantarea de program gravă și cuprinzătoare (Inhalts und tedeutungsschwere Programmrede). Să le pironim aici. După trecutul său și după toată personalitatea sa protopopul Saftu e bărbatul, care necondiționat fără rezervă va păși pentru aceste principii înainte în constituantă, unde cuvintelor lui sprijinite prin programul nostru poporal, se va da deosebită importanță. Alegătorii săi îl-au ajutat să ajungă la mandat și-au dat mandatul, el va trebui deci să-și aducă totdeauna aminte de cuvintele sale.

Până aicea ziarul săsesc din Sibiu. Încă odată să exprimăm deplina noastră admirație față cu această vorbire a părintelui protopop Saftu. Si fiindcă colegul nostru din strada Cisnădiei i-a dat cinstea cuvenită, și o a pus pe foaia primă la locul al doilea meritat, și noi ne vedem plăcut îndemnat și o pune la locul al doilea. Si la cuvintele de mirare, că o asemenea vorbire a putut ești din gura unui român, noi răspundem cu cuvintele sfântului Atanasie: Se vede, că frații noștri nu au auzit nici odată vorbind un preot român. «Gura mea va grăbi înțelepciune și cugetul inimii mele pricere».

nul Dumnezeul tău în toate unde vei merge. (Iisus Navi I.)

Acesta este glasul lui Dumnezeu. Si s'a făcut întocmai.

Si s'a început răboiul cel cumplit, răboiul pentru cucerirea pământului promis. Si a căzut cetatea cea puternică Ierihonul, și poporul ales înaintea biruitor.

La luptele cele complete soarele și-a oprit cursul său, și s'a întâmplat ceeace nu s'a mai întâmplat de când e lumea, să-a oprit soarele în mirarea de învingerea poporului ales al Domnului.

In focul luptei săngeroase, Moise ținea mâinile ridicate spre cer, și cât timp el ținea mâinile ridicate, poporul învingea, iar când mâinile lui ostenește cădeau în jos, poporul era învins, și ca să asigure învingerea, căci poporul privia la mâinile lui Moise, 2 bărbați sprijineau brațele ostenește, și au asigurat învingerea lui Israhil. Eșire XV 11—12.

Si după ce au băut împărați mari, și au omorât împărați tari, precum cântă psalmul, a urmat împărțirea pământului între popor, precum a fost cuvântul Domnului.

Dela acest tablou mareț al vechiului testament ne oprim la zilele noastre, la ziua de 15 August 1916.

Lumea întreagă era în un răboi cumplit.

Tânărul regat român era viu agitat. Sufletele erau în deplină conștiință a trecutui. Toate

Camera.

Rezultatul alegerii.

Dl N. Iorga a fost proclamat ales președinte al camerei cu 168 voturi contra 151 întrunite de dl V. Goldiș.

Declarațiile d-lui Iorga.

Dl N. Iorga: Onorată Camăra, n'ar ajunge a cuprinde cuvintele creace asă voi să vă spun astăzi, când mă punet în măsură să pot apăra prin meninarea celui dintâi parlament cî atrăbuințile de Constituantă (applauze prelungite) ales în singurile condiții posibile astăzi de tăranul ostaș și de frații abia scăpați prin jerifa lui însuși, mă punet în măsură, zic, să ajut viitorul acestui neam, care nu poate fi în funcțiune de nici un interes particu'ar și de nici un interes de partid (applauze prelungite).

Datoria mă e netedă: neărtinire față de oricine aduce aci cuvântul convingerilor sale, apărare față de toți a drepturilor sfinte ale cuvântului și păstrarea acelei mai desăvârșite ordine și urbanități în discuțuni care e cea mai sigură chezărie pentru sporul lucrărilor noastre (applauze prelungite).

Tara cere nelinăziat satisfacerea unor nevoi pentru care cu admirabilă resemnare, care nu dă nimănui dreptul să abuseze de dansa (applauze) le-a suportat în ultimi cîțiva ani. Ea cere că mai repede îndeplinirea unei opere largi de reforme care să ajungă curățios toate domeniile vieții naționale (applauze prelungite); ea cere ca jertfa de timp pe care a făcut-o părăsinți grele ocupării pentru a ne trimite aci și jertfa de bani pe care o facem înțând această Adunație ca aceste jertfe să fie pe deplin răsplătite. În stare să prețuim cu toții mărele ceas istoric de care nimeni nu se poate face nevrednic fără ca blestemul vremurilor cari vor veni să apese asupra lui. (Apauze prelungite).

Lucrând așa vom evita în interesul țării, în interesul monarhiei care a știut să se pună în fruntea silințelor naționale (applauze prelungite) căreia aceasta este cel mai strălucit titlu de glorie și cel mai puternic sprijin și în folosul unui popor care nu s'a unit numai prin silințele noastre de astăzi și prin opera îndeplinită prin mâinile noastre dar prin voia lor a celor cari zac în vechile și proaspetele morminte ale luptelor noastre pentru unitatea națională (applauze prelungite).

Îndeplinind în felul acesta o sarcină pe care istoria o putea să o însemne în analele sale: se va evita astfel și o anarhie pe care bunul simț al acestui popor a știut să o respingă și fără noi până acum și pe care cu noi va ști să o respingă și de acum înainte (applauze) și o dictatură ale cărei consecințe sunt mai periculoase decât anarhia însăși (applauze). Părăsindu-mi zic ca să ajut acrastă opera la care orice ar fi fost în trecut putem participa toți chiar acei pe cari întâmplarea li înțe încă de parte de noi, părăsind zic studiile mult iubite

Protopopul Dr. Vasile Saftu.

În ziarul Tageblatt din Sibiu Nr. 14,006 dela 12 Decembrie a. c. aflăm o parte din cîvantarea de program a părintelui protopop Dr. Vasile Saftu, model de cîvantare patriotică, pe care o reproducem în următoarele:

«La 1 Noemvrie în protopopul Saftu, la invitarea comitetului cercual (Kreisausschus) cîvantarea sa de program, din care unele păsage din pricina importanței lor principiale pot avea interes și pentru cercuri mai largi. Este de importanță și de însemnatate (wichtig und

F O I S O A R A

Cuvântare

rostită la 15 August a. c. cu ocazia părăsirii din bis. cated., de M. Voileanu ases. cons.

«Scoală-te și treci Iordanul».

Iisus Navi I, 5.

Ne oprim înaintea unei scene dintre cele mai dramatice din testamentul vechiu. Poporul evreesc stă în preajma râului Iordan. În suflet are conștiința deplină a trecutului său dureros.

Robia de secoli din Egipt, pericolul de a se stirpi neamul, eșirea miraculoasă, trecerea prin marea roșie, petrecerea de 40 de ani în pustie, peripețiile cu aceste rătăciri cu voia de 40 ani, toate aceste stau zugrăvite în inima poporului. Înainte stă promisiunea, pământul Canaanului, — unde prea umili se spune, — curge lapte și miere.

Poporul stă în preajma Iordanului. Si acum resună glasul Domnului:

«Scoală-te și treci Iordanul, tu și tot poporul tău. Nu va sta nimeni împotriva înaintea voastră, în toate zilele vieții tale».

Întărește-te și te îmbărbătează, și nu te spăria nici nu te teme, căci cu tine este Dom-

necazurile. Toate suferințele neamului erau viu zugrăvite cu graiul și în scrie. Soartea fraților din Ardeal, soartea fraților din Basarabia, soartea fraților din Bucovina, durerile și amarul lor erau pe buzele poporului.

Fiii ai românilor subjugăți erau în pribegie, erau cei fără teară, cari ca apostoli predicau desrobirea fraților din regatele vecine, glorioasa epocă a lui Mihai Viteazul strălucia înaintea poporului din regatul liber, din regatul în neutralitate și glasul săngelui striga: desrobirea fraților, unirea neamului.

Si glasurile acestea de ajutor fraților în robie, glasul săngelui, aceasta a fost porunca.

Scoală-te treci munții, și păsește pe pământul Ardealului.

Imbărbătează-te, întărește-te, căci cu tine este Domnul Dumnezeul Tău.

Si aceasta poruncă, aceasta îmbărbătare a eșit biruitoare.

Si s'a declarat răboi.

Au urmat lupte grele, răboiajile înfricoșate, ca oarecând când s'a oprit în loc soarele. Si precum oarecând brațele lui Iisus Navi dau nouă putere poporului israelitan, săcă acuma făfăitul standardului național punea în nouă mișcare săngele din vinele ostașilor.

(Va urma)

și primejdind o sănătate mult încercată prin trănsele, aş avea o singură și dorită răsplată, stima aceleia dintre oameni sinceri și patrioți care ar fi fost și cel mai hotărât al meu adversar și care când aș părăsi acest loc ar zice: aici a stat un om de treabă (applauze prelungite, ovăzuri).

Dominilor, fiind vacant un loc de vice-președinte prin intrarea în minister a lui Pantelimon Halipa, trebuie să procedăm acum la alegera unui vice-președinte.

La declarația noului președinte referitoare la atribuțele de Cameră constituantă ale parlamentului actual, Camera a aplaudat cu multă înșurățire.

Dl Iorga invită pe deputați să procedeze la alegera unui nou vice-președinte în locul rămas vacant prin numirea lui Pan. Halipa în guvern.

A fost ales dl Daniil Ciugureanu cu 204 voturi, contra 22 voturi obținute de dl Vintilă Serghei.

Președintele anunță ședința de mâine la orele 2, arătând și care va fi ordinea zilei.

«Viitorul».

Stirile zilei

Consiliul Director. Se svonește că în zilele cele mai de aproape va fi dislocat consiliul directoral dela noi care va fi transformat în direcție. Disolvarea va dura mai multă vreme, fiind nevoie de o licuidare. Numai după o licuidare va urma schimbarea lui în directorat, și anume acela cări — precum ne spune Renasterea Română — le vor reclama specialele afaceri ale Ardealului și Bănatului.

Personal. Domnul Alexandru Al. Hodoș, a fost numit prim-șef de cabinet al domnului ministru de culte și instrucție publică Octavian Goga.

Se ștește, că mai multe posturi de prefecti vor fi înlocuite cu foști ofișeri de rezervă, cari s-au distins pe front.

Ministrul sărb arestat. Aflăm din ziare, că a fost arestat fostul ministru de finanțe sărb Vucatin Petrovici sub învinuire de înaltă trădere. Împreună cu el au fost arestați 40 de locuitori fruntași din orașul Grăgăvești. Ziarele adăgă, că a urmat urmărirea judicială a unui mare număr de ofițeri acuzați, că au fraternizat cu populație din noile teritorii, cari cer autonomie sau schimbarea formei de guvernământ național.

Un gest. La sinodul din Gherla, ținut în 4 Septembrie a. c. a avut loc un episod interesant. Delegatul St. Buniș, secretarul sinodului, ceteind procesul verbal al ședinței premergătoare, comite o greșală, dând membrului părinte Dr. Simon titlul de protopop onorar. Se produce o mișcare și o ilaritate în sală. Se ridică părinte Simon și într-un ton modest și serios declară, că nu i se cuvine titlul de protonop. La aceasta P. S. Sa părinte, episcop Dr. Iuliu Hossu în virtutea puterii Sale arhieresci declară că schimbă greșala în adevăr, și distinge pe părinte Dr. Simon cu titlul de protopop onorar. Gestul P. S. Sale a produs o viață satisfacție și înșurățire în părinții sinodali.

Deschiderea teatrului național din Cluj. Luni s-a făcut cu o deosebită solemnitate deschiderea teatrului național din Cluj, servind preoții de ambele confesiuni sfintirea apei pe bină.

Achitață. Contesa Bánfy, acuzată că ar fi lăsat contra siguranței statului român îndemnând la revoltă, a fost dusă înaintea Curții martiale, care a acuzaționat-o, dându-i drumul.

Călătorie în sac. Un nou costum de voiaj a fost adoptat de curând în Germania, sub forma unui sac de pânză groasă cu eticheta «cartofi». În adevăr circulația trenurilor nefiind liberă decât pentru cărbuni și cartofi, persoane, care au interes absolut urgent să călătorescă, recurg la acest mijloc ingenios, dar cam greu pentru aceia care-l întrebunțează.

Fiecare la locul seu. Aflăm cu bucurie, că dl I. Moldovan, un distins specialist financiar, a fost ales de director executiv la banca «Victoria» din Arad.

Crima unui nebun. Într-un spital din Buzău era îngrijit dementul St. Ionescu. Soția sa era infirmieră tot în același loc. Într-o seară bietul nebun lovit de un acces de furie, luă un cușit și izbi în soția sa. Apoi se repezi la pacienții din sala vecină, ciopărind până la necunoaștere pe 3 înși. După mari sfârșări nebunul a putut fi prins, aplicându-i-se cămașa de forță.

Leacul tuberculozei. Un medic englez a recomandat ca mijloc de lecție pentru tuberculoși întrebunțarea balonului. Pacientul să fie ridicat în aer până la înălțime de 5000 urme, unde să rămână câteva zile, odihnind și răsuflarend aer curat și înviitor, aer mai curat și mai bun ca în oră ce loc înalt din munți cu aer curat.

Până când se vor face stabilimente prin aer și se vor perfecționa mașinile de sburat, noi sărmanii muritori de ari, ne vom ajuta cu mijloacele de cari dispunem ari, și cu sfintele slujbe bisericesti, după cum ne învață apostolul Iacob: De este bolnav cineva dintre voi, să chiește preoții bisericei.

Pentru evrei. Se ștește că în Palestina se va forma stat pur jidovesc, și se vor înființa școli curat jidovești, între cari și o universitate.

Aviz. Advocatul Dr. Ioan Mușiu reînțors din răsboi și a redeschis cancelaria advocațială în Sibiu, strada Șeviș Nr. 2, în apropierea Tribunalului.

Petrolu. Se înparte petrolier pentru populație care n'are lumină electrică. Împărțirea se face la magistrat în sala cea mare.

Mercuri în 4/17 Decembrie locuitorii din strădele cari se încep cu literele A, — L. Joi strădele cu lit. M, — Z tot dela orele 8—1. Partidele cu 2 locuințe primesc câte 2 litri, celelalte cu mai multe câte 3.

Rugămintă și act de recunoaștere.

Lipsurile de tot soiul, pe cari acum, în primăvara iernii, cu zile scurte, umede, friguroase, posomorâte și, oarecum, lipsite până și de razele binefăcătoare ale soarelui încălzitor și de viață dătător, le simțim cu toții, dar le simțim mai ales aceia, cari depărtati de mititei dela sinul cald al familiei, sunt dați la orașe, mai totdeauna, în familiile străine de neam, străine de legă și de obiceiuri, spre a-și căștiga, prin muncă întreținere și grecă, din ziori de zi și până noaptea târziu, cunoștințele și dexteritatele din cîte o meserie, ce să le asigure pentru viață codrul de pâne.

Vorbă este de învățățelii noștri meseriași, recrutiți încă și acum mai numai din familiile de pe sate, scăpată în avere, dar cu atât mai cu balsug în avutul viu național, — în copii! O singură privire asupra acestor copii, când veniți să între la meserie, despărțați, cu coatele și genunchii scoși din bietele hăinile, unicele cele au, cu părul sburlit, eșit din căciula și cu picioarele abia înfășate în câteva sdrențe rupte, murdare ce să tărăe și ele din opiniune, o singură privire asupra acestor copii este de ajuns ca să te umple mila și compătimirea și să te facă, ori căt de împietrit ai fi, să rupi din avutul tău, din darurile cu cari ești înzestrat dela Dumnezeu, o sfîrmitură pentru încălzirea sufletului și a trupului atât de năcăjit ale acestei ființe, chiemate să întări și a face parte din clasa de mijloc.

Asemenea băieți, dat fiind, că noi, ca societate, din lipsa de fonduri, nu-i putem ajuta aproape cu nimic, de regulă se aplică pe 4—5 ani la meserie și cu de toate dela măestru. Această de toate afă multă interpretare în detrimentul copilului, care, în anul prim și căte odată și în al doilea, neputând produce, după zisa unor măestri, decât cu căt să fie hrănit, rămâne îmbărat, ca vai de capul lui, cu hăinile de acasă.

Noi, Reuniunea meseriașilor sibieni, cu noaștem de mult lipsurile uceniciilor și am luat încă dela 1898 plăcuta sarcină să apelăm an de an, la cei cu dare de mâna în favorul celor năcăjiți spre a fi împărtășiti cu daruri în preajma sărbătorilor Nașterii Domnului.

In firma speranță că cei buni ai noștri nu ne dă uitării nici acuma, îndrăsim a ne ruga pentru binevoitoare contribuiri în bani, în altiburi, în hăinice, încăltămintă, pălării etc.

Darurile se predau la mâna subscrисului președinte (strada Bruckenthal Nr. 17).

In legătură exprimă sincere mulțumite și recunoaștere noastră cinstitei familiilor farmacistului Virgil Vlad din Alba Iulia, care cu prilejul sărbătorirei aniversarelor al 12-lea dela căsătorie, a binevoit a ne dări 100 cor., ce să se împartă între săraci la Crăciun, și mulțumim d-nei văduve Friederika Billes, economa spitalului garnizoanei militare din Sibiu, care a binevoit a ne dări, în același scop, tot 100 cor., în amintirea protopopului militar gr.-cat. Aron Lupșa (Mînchia), decedat în acel spital.

Sibiu, 7 Decembrie n. 1919.

Comitetul Reuniunii meseriașilor din Sibiu: Victor Tordășianu, Stefan Duca, președinte, notar.

Mulțumită publică.

In seara zilei de 5 Decembrie în sala «Unicum» s-a dat prima serbare de deschidere, a societății «Mărăști» filiala Sibiu, — al cărui scop este strângerea de fonduri, — cu care să se reconstruiască satul Mărăști.

Rezultatul searbării a fost nu se poate mai frumos.

Cu această ocazie, ținem să aducem ale noastre mulțumiri tuturor persoanelor care au binevoit a lua parte la serbare, și în special următorilor domni și doamne, care au binevoit să dona benevol societății sume de bani, după cum urmează:

D-na Gr. Eremia	Cor. 500—
D-nul W. Kraft (costul a 2000 bilete de intrare și 300 invitați)	262.70
D-nul Teodor Doboș	200—
" N. Bratu Foaia Poporului"	89—
" Ilie Măcelariu	60—
" Sub lct. Onțu R. 90 Inf.	50—
" Dr. Aurel Crăciunescu	22—
" Locot, Dr. Stefanescu	20—
" Dr. Wilh. Goritz	20—
" Baniciu	20—
D-na Lăpădatu	11—
D-nul Pria	10—
" Milea Irimie	9—

D-nul și d-na Kovats, patronul sălei «Unicum», care a dat sala, luminatul și încălzitul în mod gratuit, cum și suma de Cor. 616.50 adeca 10% din venitul bufetului.

Fapta domnilor, vorbește dela sine.

Dea Dumnezeu să avem mulți imitatori. Sibiu, la 8 Decembrie 1919.

Lct. Col. Morariu, directorul filialei Sibiu.

Extras dinordonanța Nr. 21 și 25

(Modificată)

I. Vor fi considerați ca infractori:

1. Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comentă, în orice chip, stiri fie adevărate, fie înimaginare, sau păreri relative la operațiunile de răsboi, situația și disloarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de răsboi.

Concurs

In scopul conferirei de stipendii și ajutoare pe anul 1920 din fundațunea «Andronic»:

- I. Pentru învățățeii de orice meserie.
- II. Pentru sodalii, deveniți atari în decursul anului 1919.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără între-rupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măestri, — prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condiții:

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Extras din matricula botezaților.
2. Atestat dela comună, despre avereia proprie ori a părinților;

3. Atestat familiar despre familia părinților concurrentului ori, fiind el căsătorit despre familia sa, având a se indica în acest atestat: căți prunci minoreni sunt în familie, căți cercează școala și căți mai sunt la meserii.

Indreptății a petiționa sănătatea Români ortodocși născuți în arhidieceza Transilvaniei și dieceza Clujului.

In special au să dovedească:

I. Invățăței

- a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;
- b) că au cercetat școala poporala ori altă școală superioară;
- c) că au încheiat contractul cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură ori magistrat)

d) adeverință dela măestru despre sporul cel arătat în măestrie, despre diligență și puritatea morală; vidimată de cathehetul sau parohul local.

Contractul trebuie acclus la cerere în original, sau în copie autentică.

II. Sodalii

a) că au terminat anii de învățățel ceeace vor dovedi prin atestatul autoritatii industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac spor mulțumitor, ceeace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestru;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai vreunei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferați.

III. Sodalii cari sunt în condiții de a deveni măestrii

a) să aibă certificat dela măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără între-rupere în calitate de calfă, ceeace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverință dela măestrii cari au lucrat;

c) în cerere să arête anume locul unde voiesc să se așeze ca măestri, ce fel de mijloace mai are pentru a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial că cercetează biserică și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se cere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie, adresațe Consistorului arhidiecezan gr.-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1919 st. v.

Cererile neinstruite în regulă și cele intrate după termin nu se vor lua în considerare.

Sibiu, la 4 Noemvrie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 5754/1919.

(381)

Publicare de cităție.

Judecătoria de ocol Sibiu publică că cu procesul intentat de reclamantul Nicolae Lupa și soția Maria Lupa contra părăților Nicolae Burchia jun. pentru 4095 cor. 53 fil. a pus termen de pertractare și a somat partidele ca să se prezinte pe ziua de 29 Decembrie 1919 la 9 ore în biroul oficiului (Strada Schewis Nr. 3-a ușa 19) totodată pentru părățul Nicolae Burchia care se află în loc necunoscut, a numit ca curator pe Dr. Lucian Balint advacat locuște în Sibiu.

Judecătoria somează pe părăț că la ziua ora susnumită, să se prezinte personal sau prin mandator, cari este îndreptățit și legitimat să-l reprezinte căci la din contră va proceda în locul lui curatorul sus numit.

Sibiu, la 8 Decembrie 1919.

Pildner m. p.,
cons. la curtea de apel.

Nr. 5824/1919.

(382) 1—1

Publicare de cităție.

Judecătoria de ocol Sibiu publică că cu procesul intentat de reclamantul Achim Sasu contra părățului Nicolae Avrigean pentru 22100 cor. a pus termen de pertractare și a somat partidele ca să se prezinte pe ziua de 29 Decembrie 1919 la 9 oare în biroul oficiului (Strada Schewis Nr. 3-a ușa 19) totodată pentru părățul Nicolae Avrigean care se află în loc necunoscut, a numit ca curator pe Dr. Lucian Balint, advacat (locuște în Sibiu).

Judecătoria somează pe părăț că la ziua și ora susamintă, să se prezinte personal sau prin mandator, care este îndreptățit și legitimat să-l reprezinte căci la din contră va proceda în locul lui curatorul susnumit.

Sibiu, la 8 Decembrie 1919.

Pildner,
cons. la curtea de apel.

Nr. 278/1919.

(69) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante învățătorescării mai jos făcute din protopresbiteratul Ungurașului să publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

Bodiu: 400 cor. din repartiție, restul dela stat, cuațiră în natură și un $\frac{1}{4}$ jugăr grădină.

Stâna: 520 cor. din repartiție, 8 jugăre de loc a căror venit este computat în sumă de 80 cor. în salarul învățătoresc, restul dela stat, cuartiră în natură și grădină școală.

Rugările instruite cu documentele prescrise se vor înainta în terminul deschis la subserul oficiu protopopesc.

Unguraș, 11 Noem. 1919.

Oficiul protopresbiteral din Unguraș în conțegere cu comitetele parchiale concorrente.

Ioil Ghinrițan,
adm. popesc.

Nr. of. com. 220/919

(384) 2—2

Publicație.

Comuna Mohu dă în înreprindere, prin licitație publică minueră și verbală împreună cu oferte închise edificarea podului său de lemn 60 m. lung de peste râul Cibin în 15 Decembrie 1919 a. m. la 9 ore în cancelaria comună din Mohu.

Vadiul 5% după suma oferită, sau 2000 cor. pentru licitanți verbali.

Ofertele închise trebuie să fie părtățite până la deschiderea licitației verbașă la primăria comună. Oferte ulterioare după închiderea licitației nu se mai primesc.

Condițiile de licitație, deviza și conspectul materialelor se pot vedea în orele oficioase în biroul notarului comună.

Mohu, la 5 Decembrie 1919.

Primăria comună.

Nr. 326/1919

(258) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școală confesională din Zdrapți, Ribița, Vaca și Luncoiu de Jos protopresbiteral „Zarand” să publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele asigurate de stat.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze petițiile instruite conform normelor în vigoare în terminul arătat subserul oficiu protopopesc.

Brad, la 25 Septembrie 1919.

Pompiliu Piso,
adm. protopopesc.

Nr. 403/1919 prot.

(370) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școală confesională din Rusi, protopresbiteral Sibiu în virtutea deisului consistorial din 5/18 Oct. a.c. Nr. 7373, să scrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt salar 300 cor. dela parohie, restul din întregire dela stat, 2 sârjini de lemn de foc în natură precum și grădină $\frac{1}{4}$ jugăr în natură.

Alesul este dator a instrua copii în căntările liturgice și a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la liturgie.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze cerere la subsemnatul oficiu în terminul deschis instruite cu documentele recerute (at stat de botez, diploma de învățător și atestat de serviciu.)

Sibiu, în 1er/9 Octombrie 1919.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

(256) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului al II lea învățătoresc nou înființat dela școală gr. or. română din Stena se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele legale, la cari comună biserică anual cu 600 cor. iar restul după alegerea și conform documentelor a estuia se va cere dela stat.

Locuință în edificiu școlar, precum și 3 stânci de lemn pentru foc, și grădină.

Invățătorul este deobligat ca de lăsuță instruirea școlară să instrueze copiii și în căntările liturgice și împreună cu învățătorul posuui Ieleana să-i conduce la biserică în Dumineci și sărbători unde să cânte cu ei.

Din ședința comitetului parohial gr. or. din Stena înținută la 6/9 Octombrie 1919

Ieronim Buzea
președinte.

George Borcomanu
notar.

Nr. 411/919 prot.

Am văzut:

Oficiul protopopesc gr. or. al Cahalmului.

Stena, în 7/20 Octombrie 1919.

Ieronim Buzea,
cond. ofic. protopopesc.

Nr. 614/919

(373) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școală confesională gr. or. rom. din Colun, protopresbiteral gr. or. al Avrigului se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele prescrise de lege și anume: 300 cor. anual din cassa bisericii, iar restul precum și toate adusele din ajutorul dela stat. Cuartiră în natură în edificiu școală. Reluț pentru grădină 20 cor.

Invățătorul ales este îndatorat a conduce copiii la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător să-și substea cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare până la terminul susindicate, la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului în Avrig (poșta Avrig, județul Sibiu) având a se prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul și poziția comunei.

Avrig, 6/19 Octombrie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului în conțegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Căneană,
protopop.

Doi băieți

cu școală română și deplin sănătoși se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhidicezană din Sibiu.